

Jak vyrovnat šance sociálně vyloučených romských dětí na základní škole? V Jaroměři teď pomáhají školní asistenti

Víte, že šance romského žáka ze sociálně vyloučeného prostředí na úspěšné dokončení základní školy je ve srovnání s ostatními spolužáky poloviční?

Přes sedmdesát těchto dětí z Jaroměře – Josefova teď dostávají díky spolupráci své školy s obecně prospěšnou společností Nová škola spojence, kteří jim pomohou ve třídě i mimo ni. Školní asistenti nebudou působit jen ve třídách, ale budou prostředníky mezi školou a rodinami. Po úspěšném zavedení asistentů ve čtyřech středočeských školách obecně prospěšná společnost Nová škola rozšiřuje svou spolupráci o další školu.

Úspěch dítěte v českém vzdělávacím systému (a následně úzce související úspěšnost na trhu práce) ještě stále do velké míry závisí na podpoře ze strany rodiny. A to v situaci, kdy nyní vyrůstá v podmínkách sociálního vyloučení již druhá generace dětí, zaklíněná v kruhu „nedostatečné vzdělání – neúspěch na trhu práce – závislost na sociálních dávkách“ a navíc v prostředí, které nepřikládá vzdělání větší význam, bez podpory ze strany rodiny (kdy je na nejčastěji vině nízké vzdělání rodičů).

Jak z toho ven?

Jako jeden z neefektivnějších prostředků se dlouhodobě ukazuje zavedení asistenta pedagoga do tříd s těmito žáky. Zároveň ale současné výzkumy i poptávka škol ukazují, že pro dosažení úspěchu se jeho působnost nesmí omezovat jen na školu, ale je potřeba, aby se asistent stal tím, kdo komunikuje vztah mezi rodinou a tím, co reprezentuje školu a její prostředí. Obecně prospěšná společnost Nová škola proto přichází s konceptem tzv. **školního asistenta**.

Jak se liší od „normálního“ asistenta pedagoga?

Přímá pomoc učiteli při vyučování, odpolední doučování žáků ve škole – to je náplň práce běžného asistenta pedagoga. Školní asistenti (nebo častěji asistentky) toho ale musejí zvládat **mnohem více**. Působí totiž jako **most při komunikaci mezi školou a rodiči sociálně znevýhodněných žáků**. A ta je v mnoho případech velmi problematická. Jejich působnost proto přesahuje školní prostředí – **pravidelně navštěvují rodiny**, aby předali a vysvětlili informace ze školy, v případě potřeby **pomohli s domácí přípravou** dětí. **Asistují při komunikaci rodičů s pedagogy** a pomáhají tak předcházet nedorozuměním a konfliktům. Dále **organizují volnočasové aktivity** pro ty žáky, jejichž rodiny na zajištění placených kroužků nemají prostředky. Volnočasové aktivity spojené s doučováním a přípravou na školní výuku rozvíjejí i přes letní prázdniny.

Od dubna 2015 působí dva školní asistenti díky spolupráci s Novou školou, o. p. s. také v Základní škole v Jaroměři – Josefově. A to prostřednictvím projektu, podpořeného z prostředků fondu Evropského hospodářského prostoru a Norských fondů.

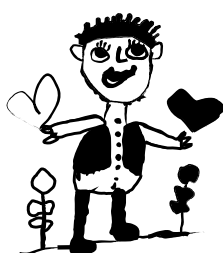
Školní asistenti pomáhají více než sedmdesáti žákům jaroměřské školy. Zajišťují **asistenci pedagogům přímo ve třídách, opakují si probíranou látku s dětmi po vyučování** a organizují **pravidelné volnočasové aktivity**. Na organizaci volnočasových akcí se podílejí významnou měrou i **dobrovolníci**. Postupně se působnost školních asistentů rozšíří ze školního prostředí i směrem k rodinám romských žáků, kde budou formou terénní práce **podporovat zlepšení vztahu rodiny ke školní přípravě dětí** – budou ambasadory vzdělání v rodinách postižených sociálním vyloučením a budou doučovat děti z těchto rodin i v jejich domácím prostředí.

V průběhu trvání celého projektu mohou asistenti i spolupracující **pedagogové využívat metodickou podporu** odborníků z Nové školy – asistenti si budou průběžně zvyšovat své odborné kompetence. Za pomoci Nové školy budou také pracovat na efektivním nastavení spolupráce s pedagogy.

Vyvrcholením volnočasových aktivit bude **příměstský tábor**, který v srpnu nabídne dětem aktivity mimo školní prostředí. V rámci tábora děti získají zážitky, které na rozdíl od svých vrstevníků jinak nezažijí – výlety na zajímavá místa, exkurze, soutěže, kreativní dílny.

Na základě zkušeností z celého projektu pak **vznikne metodika** se zaměřením na společnou přípravu asistenta a pedagoga na výuku, navazující na předchozí publikaci Nové školy Asistence ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním (ke stažení zde <http://novaskolaops.cz/asistence-metodika>).

Více o školních asistentech a dalších aktivitách Nové školy najdete na www.novaskolaops.cz. V případě jakéhokoli dotazu se prosím neváhejte obrátit na Michala Kryla (737544773 nebo michal.kryl@novaskolaops.cz) nebo na manažera projektu Mgr. Jana Zajíce (60827836 nebo jan.zajic@novaskolaops.cz).

NOVÁ ŠKOLA, o.p.s.

Každý má právo na plnohodnotné vzdělávání. Někdo to má ale z různých důvodů těžší...

Obecně prospěšná společnost **Nová škola** je nevládní, nezisková organizace, která od roku 1996 podporuje inkluzivní vzdělávání menšin, cizinců či jinak sociálně či kulturně znevýhodněných dětí a mládeže. Usilujeme o vytváření otevřeného, přátelského prostředí bez předsudků. Působíme v Praze, ale většinu našich současných projektů realizujeme na území celé České republiky. Mezi naše hlavní cílové skupiny patří sociálně znevýhodněné děti a mládež, ale i pedagogové a široká veřejnost. Stáli jsme u zrodu zavádění romských pedagogických asistentů do ZŠ. Asistenty nadále podporujeme prostřednictvím našich akreditovaných kurzů a projektů. Usilujeme o koncepční řešení otázek spojených s inkluzivním vzděláváním – jsme členem ČOSIV (České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání) a partnerem celoevropského projektu Early Childhood Program, který má pilotně ověřit funkční model včasné péče v sociálně vyloučených romských lokalitách. Významný díl naší činnosti je umožněn díky práci dobrovolníků.